

Klub kaktusářů Plzeň
založen 1965

Zpravodaj č. 2

březen 2021

22. ročník

Vážení přátelé,

také už cítíte to příjemné pěstitelské vzrušení? Dny se kvapem prodlužují a to je neklamné znamení toho, že nová kaktusová sezóna již klepe na dveře. Ti z vás, kteří mají topený skleník, už jistě netrpělivě sledují, které kytičky začnou tlačit první poupata anebo dokonce otevřou své první letošní květy. A někteří z vás, kteří pěstují mrazuvzdorné kaktusy, jistě využili letošní povedenou sněhovou nadílku a poprvé „zalili“ již koncem února tak, jak je na Plzeňsku zvykem - lopatou. A že to těm tvrdějším prospělo, je už teď na první pohled vidět.

Pokud nepatříte ani k první a ani k druhé skupině, nevádí. Hřejivé paprsky Vás jistě i tak navnadí na dobu, kdy budete moci vystěhovat své miláčky i do těch studených a zatím stále ještě zimou prokřehklých pařenišť a skleníků. A věřte, že o své potěšení nepřijdete. Jen přijde o něco později.

Ale než tomu tak bude, jistě každý využije ty sluncem zalité předjarní dny k přípravě. Je třeba zkontrolovat, zda zimní nečas nenatropil nějakou neplechu na pěstebních zařízeních, posbírat zapomenuté pozůstatky loňské sezóny a vůbec tak nějak dokončit to, na co už na podzim po vystěhování rostlin nebyla síla. Ale to už teď s přibývajícím slunečným paprsky půjde samo. Užijte si tento krásný čas, tím spíš, že zde, alespoň prozatím, žádná omezení neplatí.

výbor Klubu kaktusářů Plzeň

1/ Program členských schůzí

měsíc	přednáška	tombola	nedělní návštěva
leden 2021	S. Stuchlík - Argentina, Uruguay – on line	zrušeno	zrušeno
únor 2021	P. Tůma - Okruh G. Muscosemineum – on line	zrušeno	zrušeno
březen 2021	P. Antálek - Pohledy z Mexika – on line	zrušeno	zrušeno
duben 2021	v jednání – on line	zrušeno	zrušeno

2/ Nedělní návštěvy

Bohužel vzhledem k současné situaci jsou nedělní návštěvy do odvolání zrušeny.

3/ Společenská kronika

V březnu a dubnu oslaví svá životní jubilea hned několik našich členů. Všichni jsou to naši dlouholetí a významní členové. V březnu oslaví 75 let **Jaroslav Nálevka** a 80 let **František Sládek**. V dubnu pak oslaví 75 let **Václav Kreč** a **Miroslav Němeček** a 80 let náš dlouholetý předseda a zakládající člen klubu **Jaroslav Šklebený**. Všem oslavencům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví, spoustu elánu a potěšení s našimi oblíbenými rostlinami.

4/ Výstava Klubu kaktusářů Plzeň 2021

Pokud to okolnosti dovolí, rádi bychom uspořádali výstavu alespoň v omezeném formátu o prvním červnovém víkend. Kromě epidemiologické situace jsou zde ale i některá další omezení. Letos nebude probíhat historický víkend. Bude tedy výrazně menší pohyb lidí v centru města a naše výstava bude závislá převážně na návštěvnících, kteří přijdou cíleně jen za námi.

Výstavní plocha U zvonu je navíc na celé léto blokována pro divadlo a na místě naší výstavy bude vyrůstat v druhém červnovém týdnu divadelní tribuna. Doba trvání výstavy tedy bude bohužel omezená touto událostí. Předběžná dohoda je, že minimálně do pondělí budeme moci na prostoru

zůstat. Podrobnosti ještě budeme dolaďovat, každopádně primárně bude záležet také na celkové situaci a na ochotě členů se výstavy zúčastnit. Dobu trvání výstavy, stejně jako její velikost bychom upůsobili aktuálním možností.

5/ Zájezd Klubu kaktusářů Plzeň 2021

Bývalo zvykem, že jsme touto dobou měli naplánovaný kaktusářský zájezd a hlásili jsme se o místa v autobuse. Bohužel stávající situace nám nedovoluje zájezd pro letošní rok reálně plánovat. Původně odložený zájezd na Slovensko z loňského roku je zcela mimo současnou realitu, ale ani dvoudenní zájezd po českých sbírkách se nejeví jako realizovatelný. Jediné, o čem se prozatím dá ještě uvažovat je jednodenní zájezd v menším okruhu od Plzně. Pokud se situace do května výrazně zlepší a bude zájem mezi členy zájezd uspořádat, budeme na to reagovat. Prozatím to ale vypadá tak, že zájezd letos spíše nebude.

6/ Časopis Kaktusy

Ty doby, kdy byl časopis Kaktusy nedostatkovým a žádaným artiklem, jsou, zdá se, nenávratně pryč. Bohužel i přes svou vysokou grafickou a odbornou kvalitu, danou mimo jiné systémem vnitřní oponentury k jednotlivým článkům v rámci redakční rady, jen s velkými obtížemi konkuruje elektronickým médiím a různorodým zdrojům informací z virtuálního světa internetu. Postupně se tak stává spíše literaturou pro čím dál tím menší okruh nadšenců, těch, kteří vnímají exkluzivitu této periodické publikace i její nadčasovost. Vždyť není samozřejmostí, že i staré ročníky časopisu kolují opakovaně mezi pěstiteli a nekončí v popelnici.

Realita je však taková, že počet předplatitelů neustále klesá a tím se zvyšuje riziko, že časopis bude muset bojovat o svou holou existenci. Jen v našem klubu, který má přes 120 členů, časopis odebírá sotva polovina členů. To je bohužel realita a situace jinde nebude o mnoho lepší.

Časopis Kaktusy je účelovou a veřejně neprodejnou publikací vydávanou Společností českých a slovenských pěstitelů kaktusů a sukulentů (SČSPKS) výhradně pro své členy. Jeho smysl je tedy mnohem hlubší, než jen pouhé zprostředkovávání a předávání informací. Je fyzickým pojítkem mezi pěstiteli, kluby a celostátní společností i reálným zosobněním toho, jak udržet jednotlivé zájemce o sukulentní rostliny aktivní a pomáhat tak rozvíjet naši společnou zálibu na kolektivní bázi. Až se tedy příště budete rozhodovat o tom, zda si časopis objednat nebo ne, podívejte se na to i z tohoto pohledu. Pokud se rozhodnete kladně, získáte snad i dobrý pocit, že jste podpořili dobrou věc.

A na závěr dobrá zpráva pro ty z vás, kteří jste si časopis Kaktusy i pro letošek objednali a rádi by si jej vyzvedli i v této složité době. Po předchozí domluvě je tak možné učinit u našeho klubového distributora časopisu, e-mail: jerhard@seznam.cz. To platí také pro časopis Cactaceae a náš tištěný Zpravodaj.

7/ Setkání Internoto a Notosekce v Plzni

Po dohodě s představiteli mezinárodní společnosti Internoto a české společnosti pěstitelů těchto rostlin Notosekce plánujeme uspořádat výroční setkání obou organizací v Plzni na konci léta v termínu od 27. do 29.8. Můžeme se tedy těšit na setkání s řadou zajímavých osobností i na zajímavé přednášky. Podrobný program a další informace budou k dispozici později.

Setkání s *Agave montana*

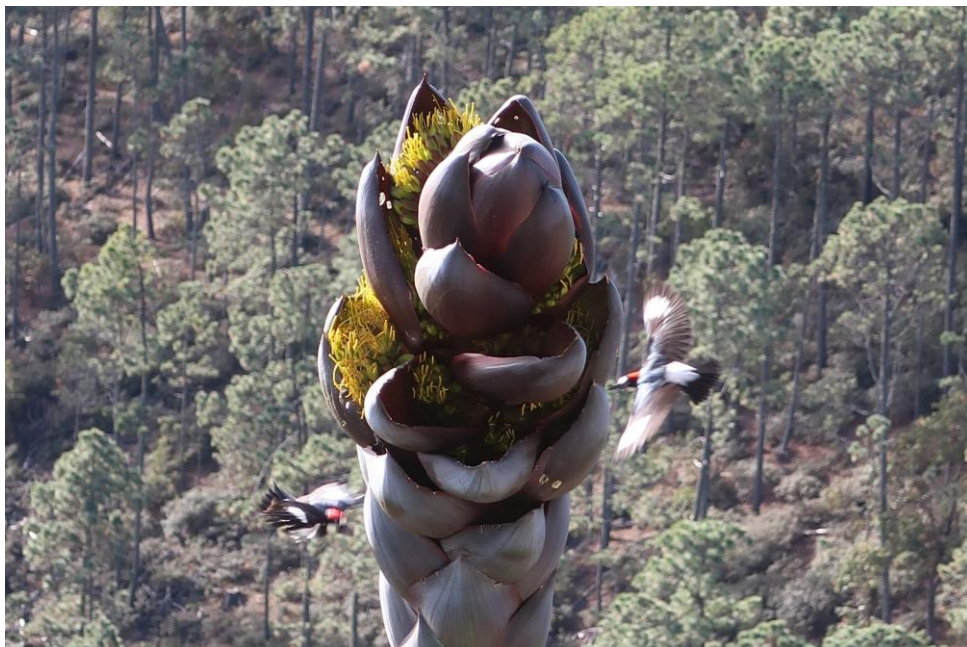
(k fotografiím na titulní a zadní straně Zpravodaje)

Roku 1996 popsal mexický botanik Jose A. Villarreal Q. nový druh agáve z okruhu *Agave gentrii* a *Agave parrasana*. Nazval ji *Agave montana*. Tato rostlina má poměrně velký areál výskytu v horkém masivu Sierra Madre Oriental v nadmořských výškách nad 3.000 metrů. Poprvé byla popsána z pohoří Sierra de La Marta na pomezí států Coahuila a Nuevo León, ale její areál zasahuje až do státu Tamaulipas. Druhý oddělený areál výskytu je jižněji ve státě Querétaro. Je to statná rostlina, kompaktní listová růžice dosahuje průměru až 1,65 m a výšky 1,25 m, květní stvol může být vysoký až 4,5 m. Barva epidermis je tmavě zelená, ale může přecházet i do žluté a fialové. Listy jsou široké opatřené na okraji řadou pravidelných zubů, které se otiskují na sousední listy, což je velmi efektivní. Často roste v podrostu borových lesů, ale i osamoceně nad hranicí výskytu lesa.

S touto nádhernou velkou agáví jsme se setkávali na naší cestě po Mexiku v únoru roku 2020, bylo to v horách ve státě Tamaulipas. Nezapomenutelné bylo nocování s těmito rostlinami v borovém lese v kopcích 10 km severně nad Miquihuana v nadmořské výšce přes 3.000 metrů. Vydali jsme se sem po klikaté prašné cestě z La Peña. Cestou jsme fotili rozkošné bílé kuličky *Gymnocactus beguinii*, bohužel jen s poupaty.

V podvečer jsme se utábořili na plácku pokrytém jehličím pod borovicemi a využili ještě doutnající oheň dřevorubců k tomu, abychom si v popelu upekli brambory a na kameni ohřáli kukuřičné placky. Rozkrájeli jsme klobásu, dojedli sýr a otevřeli láhev tequily 100 años. Kolem nás se rýsují proti potměnému nebi siluety agáví s obrovskými až 4 metry vysokými kyjovitými květenstvími. Nad hlavou nám svítí milióny hvězd, měsíc jde do úplňku, září Orion, Velký vůz je nějak divně na výšku. Vítr sílí, musíme zatěžkat okraje stanů velkými kameny, aby nás to v noci neodfouklo. Jdeme brzo spát.

Na průzkum těchto rostlin se vydáváme až ráno. Za rozbřesku sledujeme, jak z dírek vykotlaných ve stvolech agávi (vypadají jako palice) vykukují červeně očepečkované hlavičky malých datlíků. Fotíme téměř dvoumetrové temně zelené kompaktní růžice a úchvatná květenství. Na skalkách v „borůvčí“ pod stromy nacházíme pěkné velkokvěté mamilárie, asi melanocentry, zrovna kvetou.

Tvrdí se, že tento druh agáve snese v zimě mráz až mínus 15 stupňů celsia, takže by se dala pěstovat i venku pod přístřeškem. Vzhledem k její velikosti by to bylo dobré, protože na přenášení do zimoviště je příliš velká. V mladém věku je to moc pěkná kytička a vydrží jí to, pokud je tvrdě pěstovaná v malém květináči.

Petr Kuták

Literatura:

Jose A. Villarreal Q. 1996 – UNA NUEVA ESPECIE DE AGAVE SUBGENERO AGAVE (AGAVACEAE) DE MEXIKO, 17(1):191-195 (www.agavaceae.com)

Poznámky k výsevům

Ovlivňují fáze Měsíce klíčení?

Kdo hodně vysévá, zajisté chce, aby se jeho výsevy povedly, snaží se pro to udělat maximum. Od pečlivého vyčištění semen, přes jejich dezinfekci a sterilitu substrátu až po vhodnou teplotu výsevu. Samozřejmě, co kaktusář, to trochu jiný pohled a z toho pramenící odlišný postup. Jednou z dalších možností, která se nabízí, je výsev semen dle fáze Měsíce.

Není to metoda nová, již před mnoha roky o ní v kaktusářském ostravském měsíčníku Ostník pojednával MUDr. Plesník. Podstata této metody má spočívat v tom, že semena se sejí zhruba týden před úplňkem Měsíce, v této době má u nich docházet ke změnám nutným pro klíčení a úplňkem samým to má vrcholit, po té semena mají začít masivně klíčit.

Někdo může právem namítnout, že semena kaktusů se dají sít po celý rok a je jedno kdy, v kterém období toho kterého měsíce a stejně vyklíčí. S tím se dá samozřejmě souhlasit, nicméně výše zmíněný článek pojednává o větší úspěšnosti výsevů provedených právě před úplňkem Měsíce.

Já osobně s touto teorií souhlasím také, ale z jiné příčiny, než je přímé působení Měsíce na semena. Tou příčinou je podle mého názoru kolísání atmosférického tlaku.

Kdo trochu více pozoruje přírodu, jistě si povšiml, že v období před úplňkem bývá stále počasí, s poměrně vysokým tlakem vzduchu. Většinou to úplňkem vrcholí a hned po něm dochází velice často k velkému poklesu, přechodu fronty a změně počasí. Mám vypořádáno, že pokud je pěkné počasí a vysoký tlak vzduchu, můžu sít, jaká chci semena a ke klíčení nedojde, nebo jen naprosto minimálnímu, ale k bouřlivému klíčení dojde vždy až po poklesu tlaku. Ke změnám tlaku vzduchu dochází samozřejmě i nezávisle na úplňku, ale právě v jeho období bývají ty rozdíly nejmarkantnější a to dle mého vysvětluje tuto teorii.

Samozřejmě, že je zapotřebí, aby semena stačila patřičně nabobtnat. Na kaktusářském plzeňském fóru se objevila tabulka převzatá z německého originálu (viz poznámka), kde autoři uvádějí vhodné dny pro výsev semen pro jednotlivé měsíce vždy zhruba tři dny před úplňkem. Dle mého názoru je to pozdě a vhodnější pro tuto metodu je sít zhruba 7 dní před úplňkem.

Že to ale nemusí stačit, doložím na své zkušenosti, kterou jsem udělal někdy před šesti lety.

Vyséval jsem tehdy v lednu, oněch 7 dní před úplňkem a panovalo pěkné počasí s vysokým tlakem. Minul úplňek, minul již dvanáctý den po výsevu a kromě možná dvou-třech vyklíčených semen nic. Vůbec nic se nehýbalo. Počasí i po úplňku zůstalo tehdy stejné, modrá obloha, zima, vysoký tlak. Až zhruba 16. den v noci začala přecházet teplá fronta, padal sníh s deštěm a tlak prudce poklesl. Za dva dny jsem se šel podívat do misek a našel jsem to, co jsem očekával - pukající a klíčící semena ve velkém množství. Tedy nikoliv úplňek, ale tlak vzduchu, respektive jeho dramatický pokles byl oním spouštěčem.

Něco podobného jsem zažil také v práci, kdy krávy se telily také po poklesech tlaku, pokud panovalo stále počasí a vysoký tlak, nic se nedělo.

Teorie klíčení před úplňkem Měsíce má své zastánce i odpůrce, ale určitě stojí za to si ji vyzkoušet v praxi a soustředit se na to, jestli tlak vzduchu ovlivní podstatným způsobem klíčení. Podle mého pozorování a zkušeností nejvíce takto reagují výsevy v měsíci listopadu a prosinci, trochu méně v lednu, únoru a březnu to končí. V těchto měsících se počasí po úplňku většinou skutečně podstatně „láme“ a také se v těchto měsících asi nejvíce vysévá, protože kaktusáři mají k dispozici prakticky celý výsevní sortiment. Teorie tlaku vzduchu platí podle mě po celý rok, ale v těchto měsících se projevuje nejmarkantněji, v létě to zase bývá před a po bouřce. Ale to je již jiná kapitola.

Pavel Peregrin

Poznámka: V roce 2021 jsou pro výsevy údajně vhodné termíny: 24. a 25. ledna., 23. a 24. února, 24. a 25. března., 23. a 24. dubna, 22. a 23. května, 20. a 21. června., 20. a 21. července, 19. a 20. srpna, 16. a 17. října, 15. a 16. listopadu, 15. a 16. prosince (vše bez záruky).

Supresivní substrát a mech

Poslední roky jsem si zvykl vysévat do supresivního rašelínového substrátu, namíchaného z 25% se zeolitem. Supresivní substrát díky přítomnosti parazitické houby (většinou se jedná o houbu *Trichoderma virens*) aktivně potlačuje původce houbových chorob a navíc pozitivně ovlivňuje kořenění semenáčků. Zeolit je pak důležitý zejména v okamžiku, kdy už výsev větráme. Rašelina může přeschnout a pak obtížně přijímá vodu. Zeolit pak pomáhá nepřijatou vodu odebrat a postupně do substrátu vracet.

výsev *Echinocactus horizonthalonius* v mechu

Na podzim jsem zakoupil nový supresivní substrát. Byl tentokrát dost mokrá. Byl dokonce natolik mokrá, že přebytečnou vlhkost tak akorát odebral zeolit a já mohl provést výsev bez doplnění další vody. Tím byl substrát krásně nadýchaný a provzdušněný, což je výhodné pro zdárný vývoj semenáčků. Brzy jsem ale zjistil zradu. Do dvou týdnů se ve většině výsevů začal tvořit intenzivní mech. Což je sice nepříjemné, ale ne fatální. Nejdříve jsem se pokoušel povrch posypat dolomitickým vápencem, ale výsledek nebyl uspokojivý. Nechal jsem tedy semenáčky poporůst a při první záливce je na radu dle zkušeností př. Kůrky a př. Bohaty zalil dusíkatým hnojivem. Na poprvé se nic moc nedělo, ale druhá a třetí záливka již mech v podstatě zlikvidovala a semenáčky bez problémů prosperují.

Zde bych ale upozornil na to, abychom si nepletli mech s řasou. Řasa má bohužel schopnost semenáčky pokrýt i na povrchu a v podstatě je udusit a vyčerpát. V tomto kontextu je pak lepší, když výsev zaroste mechem, neboť ten potlačí i řasu.

Jirka Musil

Výsev rodů *Adenium* a *Pachypodium* pro ty, kdo nemají vytápěný skleník

Dalo by se říci, že dopěstovat ze semen zástupce uvedených rodů je velice snadné. Přesto pár poznatků snad přijde vhod.

Volba výsevního substrátu: Velké druhy rodů *Pachypodium* a *Adenium* klíčí a rostou prakticky v čemkoli včetně země z naší zahrady, menší druhy pachypodií trpěly v substrátech se zemí chlorózou. Zkoušel jsem různé hmoty z okolí, a nakonec se mi nejvíce osvědčil bílý kaznějovský písek, vypraný vodou a převařený. Vařit tak dlouho, až je jen vlhký, po vychladnutí plnit do výsevních květníků a vysévat.

Příprava semen: Zkontrolovat semena vizuálně, u koupěných se dá z barvy semen usoudit na stáří, čím starší, tím jsou tmavší. Odstranit chmýří, semena bereme dobře umytýma rukama nebo lépe čistou pinzetou. Semena těchto rodů se neperou ani nemoří, ale výsev je vhodné hned postříkat 3% peroxidem.

Termín výsevu je důležitý, aby se daly semenáčky z pod zářivek přendat do skleníku „po zmrzlejších“ bez zbytečného přerušení růstu. Adenia a velká pachypodia jako *Pachypodium lamerei*, *Pachypodium geayi*, *Pachypodium saundersii* atd. je nejlépe vysévat pod zářivky v březnu. Výsev do květináčů 4x4 cm, jedno semínko na povrch substrátu.

Středně velká pachypodia jako *Pachypodium baronii*, *Pachypodium rosulatum* a *Pachypodium densiflorum* je lépe vysévat kolem Vánoc, opět jedno semínko do květináče 4x4 cm.

Miniaturní *Pachypodium brevicaule* jsem vyséval hned po podzimním stěhování, v polovině listopadu. Zde je vhodný hustší výsev, kde boj o světlo donutí semenáčky vytvořit velké listy, daleko větší, než by tvořily vyseté nářadko. Velká listová plocha následně významně urychlí růst. Dával jsem 8 semínek do květináče 4x4cm.

Květináče s výsevem dát do průhledných krabiček, mezi víkem a květináči je potřeba cca 3cm místa na velké klíčence. Zalít tak, aby se květníky nasádkly a na dně krabičky zůstalo ještě nepatrně vody. Postříkat peroxidem a pod zářivky. Postřík peroxidem opakovat každý den a sledovat, zda některá semena šumí. Ta, co šumí, jsou kolonizovaná mikroby a zpravidla neklíčí a je lépe je hned odstranit.

Klíčení začíná zpravidla třetího dne od výsevu a cca po týdně je skončené. Je velmi důležité pravidelně odstraňovat zbytek vyklíčených semen a neklíčící semena, aby ve výsevu nemělo co plesnivět. Krabičky s výsevem otevřít, když mají semenáče listy. V té době také začít hnojit, nejen zálivkou ale i mlžením listů.

Semenáče *Pachypodium brevicaule* bývají koncem března už hustě zapojené a je nutno je rozsázet. Zde se projeví výhoda písku jako výsevního substrátu. Aby se předešlo zbytečnému poškození křehkých kořenů, před přesazováním nutno zalít. Zalitý kořenový bal semenáčeků se snadno z květníku vyklopí a následně držice za listy semenáčeků bal lehce protřepeme v nádobě s vlažnou vodou. Písek z kořenů se tím smyje a z balu jdou jednotlivé semenáče snadno jemným tahem oddělit. Opakují lehkým tahem, žádné bezprizorní kořeny po rozdělení nesmí zůstat! Nechat lehce oschnout a sázet jednotlivě do čtyřek, zase do vypraného kaznějovského písku, zpátky pod zářivky a druhý den zalít.

Při přesazování má každý semenáček několik velikých listů, které po přesazení rozprostře a roste jako z vody. Na konci léta mají kaudexy semenáčeků cca 2 a více cm v průměru a zjara většinou kvetou.

Ostatní vyseté druhy se přesazují až ve skleníku, adenia a velká pachypodia dvakrát, výsledná velikost květníku zde záleží hlavně na místě, které je k dispozici.

Některá adenia mohou koncem léta už vykvést. Podmínkou pro to je vysoká teplota a vlhkost, která se v kaktusovém skleníku dosáhne třeba tak, že pro tyto druhy v něm zbudujeme foliovníček. V samotném kaktusovém skleníku je zejména adeniím skoro pořád zima, optimální teplota pro růst je vysoko nad 30°C s možnými nočními poklesy ke 20°C.

Milan Kůrka

Výsev pod LED akvarijní svítidla

Koncem roku 2020 jsem na našem kaktusářském fóru objevil příspěvek uživatele TomaS, ve kterém popisuje svůj kultivátor s akvaristickými LED trubnicemi. Zaujalo mne to, neboť jsem se chystal k výsevu, potřeboval jsem nový kultivátor a tato svítidla se nabízela jako jednoduché řešení. Odkaz na prodejce akvaristických svítidel jsem prozkoumal a posléze dvě trubice zakoupil.

výsev pod LED akvarijními osvětleními (trubicemi)

Jedná se o LED akvarijní osvětlení řady GLASS PLANT COLOR, které podle prodejce nabízí: *Optimální spektrum světla pro rostlinná akvária, které aktivně podporuje růst rostlin a zabraňuje tvorbě řas. Svítidlo kombinuje více typů osvětlení v jedno jediné. Věrně napodobuje přirozené sluneční světlo a zrychluje proces fotosyntézy. Vyvážená kombinace barevných diod (červená, modrá a bílá) poskytuje perfektní světelné podmínky pro aktivní růst rostlin a dokonalé podání barev. Špičkový světelný výkon nabízí dostatek světla i těm nejnáročnějším rostlinám a akvaristům. Moderní konstrukce osvětlení šíří paprsky zcela rovnoměrně po celé ploše akvária. Vysoce výkonné LED diody jsou uspořádány do tvaru písmene „V“ (nastavitelný úhel dopadu světelných paprsků) a uloženy na hliníkovém profilu, který spolehlivě odvádí nadbytečné teplo. LED diody vynikají nejen svou prvotřídní svítivostí, ale i dlouhou životností a energetickou účinností standardu A+. Ve srovnání s běžnou zářivkou tak ušetříte na elektrické energii. Osvětlení je uloženo v masivním skleněném tubusu o vnějším průměru 25 mm. Robustní provedení s certifikací IPX7 spolehlivě odolává trvalému působení vlhkosti, stříkající vodě i krátkodobému ponoření pod vodní hladinu. Technické parametry: teplota: 6500 K, světelný výkon: 750 lm, délky trubic od 30 cm do 150 cm.*

Montáž LED trubic je velmi jednoduchá, lze použít plastové držáky (s každou trubicí jsou dodány dva), každý se přišroubuje jedním vrutem nebo šroubkem a do nich se trubice vmáčkne. Trubicí lze v držácích otáčet a tím nastavit úhel dopadu světelných paprsků. Ke každé trubicí je přiložen napájecí adaptér (do síťové el. zásuvky 230V), který se svým konektorem propojí s konektorem vývodu z trubice. Je to velmi jednoduché a praktické. Trubice mírně hřejí, což je pro nás výhodné. Uvidíme, jakou budou mít tyto LED trubice životnost.

Luboš Kanca

Poznámka: LED akvarijní osvětlení řady GLASS PLANT COLOR nabízí například AZ CARE s.r.o. ve svém internetovém obchodě (<https://www.vyprodeje24.cz/akvarijni-led-osvetleni-glass/>)

Výsev drobnosemenných parodií

Když jsem v Argentině vídal drobnosemenné parodie (podrod *Parodia*), často rostly v mechu. Protože jsem s výsevy jejich semen měl docela špatné zkušenosti, napadlo mě zkusit výsev semen parodií do mechu. Z předchozích zkušeností jsem věděl, že stačí dát do květináčku nepropařený substrát, zalévat, a mech se dříve nebo později objeví sám. Mech pak odumře, jakmile se začne zalévat hnojivem.

Připravil jsem si takhle v srpnu květináčky s pískem do misky s vodou, v říjnu byl celý povrch porostlý zelenými vlákny-rhizoidy mechu a začaly se tvořit první olistěné lodyžky. Rozsypal jsem na to semínka, zavřel do průhledné plastové krabičky a dal pod zářivky. Semena celkem dobře vyklíčila, neméně dobře však rostl i mech. Po dalších dvou měsících byl mech natolik vzrostlý, že pod ním kuličky semenáčků už nebyly vidět.

Krabičku jsem otevřel a po týdnu zalil hnojivem. Po dalším týdnu znovu, to už mech místy zhnědnul a po třetí zalívce hnojivem odumřel docela. Parodie se pak vyvíjely v zastínění docela rychle, po roce se daly přepíchat a bylo jich zpravidla 20 až 30 z květináčku 4x4, kam jsem původně vysel 150-200 semen. Považoval jsem to za úspěch, protože bez mechu jsem míval v této době obvykle 5-8 semenáčků z květináčku bohatě osetého importními semeny.

Postupně jsem zjistil, že tajemstvím dobrého klíčení v mechu byla částečná izolace semen od mokrého substrátu. Ve skutečnosti stačí výsev parodií nepřemokřit a semena vyjedou rychle a hojně, a to jak čerstvá, tak i až 2 roky stará.

Mech není pro klíčení potřeba, stačí květináčky s výsevním substrátem po nasycení vodou dát na savý papír a počkat, až se povrch substrátu přestane lesknout. Pak se může vysít, zavřít do krabiček a počkat na klíčení. Zalévám až po vyklíčení, kdy klíčenci potřebují více vody pro svůj růst.

Milan Kůrka

Jak vysévá Petr Kuták

Semínka kaktusů vysévám již od mládí. Když mně bylo v roce 1976 deset let, vysel jsem poprvé semínka kaktusů darovaná panem Šklebeným. Dodnes mám z tohoto výsevu několik rostlin a je jim tedy již 45 let. Jsou to dnes největší a nejstarší rostliny v mé sbírce.

Od té doby jsem vysel statisíce a možná milióny kaktusových semínek a vypěstoval z nich spoustu kytek. Některé mám ve své sbírce, ale dostaly se též mezi kamarády a kaktusáře v Čechách i v Evropě. Díky výsevům lze levně získat větší množství rostlin, ale chce to trochu času. Vysévání je každopádně radostná činnost, která povzbuzuje kaktusářovu mysl (když se výsevy daří), může však přinášet starosti (když rostlinky zachvacují choroby a škůdci a hynou).

Vysévám každoročně většinou na podzim, když zazimují sbírku a mám čas na večerní pozorování a opečovávání mladých rostlinek. Podzimní výsev umožňuje zářivkový kultivátor. Jako výsevní nádoby používám „misky od nanukáčů“. Dříve jsem musel nanukáče sníst a pak pracně seškrabat nálepky na víčku, dnes se dají nové nepoužité misky koupit.

Jako výsevní substrát míchám směs supresivního rašelinového substrátu (substrát obsahuje kulturu ušlechtilých hub, které brání rozvoji škodlivých hub, je to takové antibiotikum) a pemzy. Dříve jsem místo pemzy používal zeolit, ale pemza se ukázala jako daleko lepší. Nic nepropažuji, ani chemicky neupravuji (supresivní substrát je živý organismus, který bychom teplotou nebo desinfekcí usmrtili). Misku rozdělím plastovými proužky na 4 políčka a namořená semínka (používám Fundazol) pomocí papírové násypky sypu na povrch substrátu. Tam kde končí porce, zapíchnu jmenovku.

Jsem lajdák a líný tvor a tak semínka nijak před výsevem neošetřuji (kromě moření). Asi by se to mělo a pilní kamarádi to dělají, já však u neošetřených semen nepozoruji nějaký větší problém.

výsev po přepikýrování (tři měsíce staré rostlinky, jednu pikýrované)

Zalévám podmokem nepřevařenou vodou natočenou rovnou z vodovodu. V mém výsevním zařízení se střídá noční teplota +16 stupňů s denní teplotou +30 stupňů způsobenou zahříváním vzduchu konci zářivkových trubíc. Svítím 12 hodin denně. Vnitřek výsevní skříňky mám polepený alobalem, kvůli odrazu světla. Přední stěnu zakrývám černým igelitem.

Víko misek odkrývám, když začnou mladým rostlinkám vyrůstat trníky, tedy asi 2 až 3 týdnů po vyklíčení. Horní misku (kryt) podstřím pod spodní a pak mohu zalévat podmokem. Zalévám přibližně jednou týdně. Hnojím asi jen jednou za měsíc (tekutým hnojivem pro kaktusy). Po dvou měsících pikýruji do stejného substrátu a rostlinky již nezakrývám. Potom pikýruji ještě jednou do klasického písčitého substrátu před umístěním do skleníku. Když se nevyskytnou žádné plísně ani škůdci (sciáry), je to dobré a člověk se může radovat z pěkně přirůstajících semenáčků. K vzteku však je, když semenáčky začnou „padat“. Zpravidla zvodnatí krček a pak se na kaktousku objeví „myší kožíšek“, to je konec. Je třeba rychle jednat a zachránit zbytek rostlin v misce. Letos se mi to podařilo zálivkou systémovým dvousložkovým fungicidem Switch.

Tak tohle je moje metoda výsevu kaktusových semen. Každý to dělá trochu jinak, podle svých podmínek a možností. Nutno podotknout, že každý má jiné pěstitelské a pozorovací schopnosti, podle toho jsou také různé výsledky výsevů. Někdo prostě má zelený palec a někdo ne.

Petr Kuták

Tento zpravodaj vydává pro své členy Klub kaktusářů Plzeň, z. s., Žižkova 1663/45, 30100 Plzeň, IČ: 01798472, bankovní spojení: 2701158336/2010, klubové internetové stránky: kkplzen.eu, náklad: 150 výtisků. Veškeré náměty, podněty, připomínky můžete sdělit každému členu výboru, e-mail: vybor@kkplzen.eu, články a fotografie zasílejte na e-mail: Laabus@seznam.cz
Zpravodaj č. 3/2021 vyjde 13. května 2021

Bezplatně

Gymnocactus beguinii, Miquihuana, Tamaulipas, Mexiko

Mammillaria melanocentra, Miquihuana, Tamaulipas, Mexiko